

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższem Dozwoleniem
IMPERATORA JMCY CACEY ROSSYJ.

W WILNIE V. S. 27. WRZESNIA 1862. ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 16. Września.

JEGO IMPERATORSKA MOSC rozdzielczy interesów krajowych sprawowanie na Ministerya; wyznaczył Ministrów: będzie wojennym. General infanteryi Wiazmitinow; morskim Admirał Mordwinow; zagranicznym Kauclerz Akt. Tajny Kons. i. klasy Graf Woroncow; towarzyszem jego Tajny Konsyliarz Xiąże Adam Czartoryjski; Ministrem sprawiedliwości czyli General Prokurorem Akt. Tajny Kons. Dierżawin, któremu towarzyszył później się wybięrze; Ministrem wnetrznych interesów Akt. Tajny Kons. Graf Koczubey; towarzyszem jego Aktualny Kammerher Graf Strogonow dzis Tajny Konsyliarz; Ministrem skarbowym Akt. Tajny Kons. Graf Wasilew; towarzyszem jego Hofmistrz Guriew; obowiązki Podskarbiego Monarchii pełnić będzie Tajny Konsyliarz Hołubcow; Ministrem handlowym Akt. Tajny Kons. Graf Rumiańcow; Ministrem oświecenia narodowego Akt. Tajny Kons. Graf Zawadowski; towarzyszem jego Tajny Konsyliarz Murawiew. Tym Ministrom, których dostojność, zasługa, żdatność są znaiome; rozkazał IMPERATOR JMC niezwłocznie przystępować do pełnienia obowiązków przepisanych w Manifestie; ażeby zaś nie byli obciążeni interesami; rządzący Senat ma wraź bkonczyć wszystkie sprawy, jakie do niego przyszły przed ogłoszeniem Manifestu.

Swity Monarzey Kapitan Matusewicz uwalnia się od służby z rangą Majora; J. I. M. Fligel Adjutant Podpółkownik Arseniew na własną prośbę uwalnia się od służby z rangą Półkownika i mundurem. Leib gwardyi Preobrażeńskiej Kapitan Poliwanow z rangą Półkownika i mundurem. General infanteryi Lwow w służbę przyjęty; umieszcza się w swiecie Monarzey. IMPERATOR JMC raczył oświadczyć ukontentowanie Szefowi Ułimskiego regimentu muzykietyerów General Majorowi Cybulkiemu; Komendantowi Simbirskiego garnizonu Półkownikowi Szaukiemu; Szefowi Jeleckiego regimentu muzykietyerów General Majorowi Efimowiczowi za porządek utrzymany w swoich korpasach. Od armii Półkownik Graf Steenbock umieszcza się w Kargopolskim półku dragonii. Od armii General Lieutenant Xiąże Cicianow naznaczony Inspektorem piechoty Kaukazkiej inspekcji; Astrachańskim Gubernatorem wojennym; i głównie Kommanderującym w kraju Gruzińskim; na miejscu Generala Lieutenanta Knorringa 2. który umieszcza się w armii. Swity Monarzey General Major Meier umieszcza się w armii. Major Barclay Detolli przyjęty z rangą Podpółkownika w korpusie inżynierów; gdzie dawniej zostawał.

z Wiednia 22. Września.

Arcy Xiężna Ludwika, Króla dwóch Syccylii córka; byłego Toskanii Xiążęcia Wielkiego małżonka, r. 1773. narodzona, 1790. zasłużona, d. 19. po niezczęśliwym pologu wiek swój zakończyła; ciało zaniesione do grobu rodziny Cesarskiej w Kościele Kapucyńskim; załoba u Dworu nakazana na 6. tygodni. — Ce-

sarz Jmć bawiąc w Baden kazał dwóm córkom swoim szczeplić oszę krowią; rzecz wzięta skutek najszczęśliwszy. Tak wielki przykład gdyby powszechnie był naśladowanym, nie umarłoby żadno dziecko z naturalney, owšem ta zaraza tak dawno świat niszcząca gorzej niż woyna i powietrze; z czasem mogłaby się wykorzystać. Wzrastające między ludem oświecenie kieyżkolwiek złamie upor i przesady nierozumne. — Arcy Xiąże Józef Palatinus powrócił z krótkiey podróży do Presburga; gdzie Szym d. 15. odprawił 30. posiedzenie. Na rozkaz rządowy po całym Królestwie Węgierskiem zpisywać zaczęto przychody duchowne. — Od granic Tureckich mamy wiadomość potrzebną potwierdzenia, że ugoda między Portą i Pałswanem Oglou zawarta; z obu stron wkrótce ma być podpisana. — Hospodar Wołoski Suzzo z Transylwanii wyjechał do Constantinopola; chcąc usprawiedliwić postępkı swoje przed Sultanem, i prosić o przywrócenie odjętey dostojności. Wielu Białów dało niezczęśliwemu dobre świadectwo; jednakże żdaie się ten Xiążęcia postępek niebezpieczeństwa pełen. — Między Jańczarami Belgradu i Bosniakami kłótnia coraz się powiększa; woyska z obu stron ruszyły; wkrótce podobno przyjdzie do krwawey rozprawy.

z Bérlińa 26. Września.

Mańewry jesiennie pod murami nazzey Stolicy odprawiły się zwyczajnym porządkiem; atmia na dwie części była podzielona; jedną kommanderował Król Jmć; drugą Möllendorff Feld Marszałek. Regimenta odeszły na swoje stanowiska. Słychać że Monarcha wkrótce ma przedsięwziąć podróż do dzierzaw Frankońskich i Westfalskich, jakoteż Prowincyi nowo nabytych przez indemnizacya; przy tém zdarzeniu widzieć się będzie z Konsulem Buonaparte; który tegoż czasu zwiedzać chce Departamenta Belgickie i nad Renkie. — Zmarły Królewic Henryk rozpisawszy testamentem cały majątek między krewnych, przyjaciół, i slugi; nie zapomniawszy ubogich i szpitalów; przeznaczył dosć znaczną summę na wychowanie dzieci żołnierskich swojego regimentu; 2. tysiące darował temu Officerowi, który nie tylko z Xiążęciem odprawił wojnę 7 letnią; lecz nadto zaydował się z nim w ostatniey batalii pod Freiberg; i rzekę Mulda przebył. — Według przyslanego raportu z Ratisbony; interes indemnizacyi wkrótce zkończyć się musi; chociaż Posłowie Czeski i Krzyzacki, Cesarza i Arcy Xiążęcia Karola zwlekać usiłują; może dzieło przyspieszyć nota, którą niedawno Deputacyi podał Laforest poseł Francuzki; godna uwagi; ponieważ odkrywam tajemnicę negocyacyi między Francją i Domem Austryackim.

Nizey podpisany przesłał rządowi swojemu reskrypt podany Deputacyi przez Posta Czeskiego. Pierwszy Konsul rozkazuje przelożyć teyże Deputacyi następujące uwagi. Ubolewa, że nie poznano zamiarów jego; których celem było przywrócenie pokoju i i szczęścia Rzeczy Niemieckey. A ponieważ Austryacy zarzucają;

że rząd Francuzki nie odpowiadał na propozycje od Cesarza podane po Lunewilskim traktacie, i przez to zpóźnił uspokojenie w Niemczech pożądane: oświadcza Konsul, że te propozycje tajemne Dworu Wiedeńskiego nie tylko nie zbliżyły skutków traktatowych artykułu 7. owszem rzecz pufczyły w przewłokę nieskończoną. Nic nie mówiąc o nagrodzie należnej Xiążętom, za utracone dzierżawy, zciągały się jędyńie do zającia wielu krajów świeckich i dziedzicznych na rzecz Arcy Xiążęcia Ferdynanda, byłego Toskanii Xiążęcia. Zamierzał Dwór Wiedeński państwo swoje rozszerzyć po Lech rzekę, Bawaryą z rządu Xięstw udzielnych wymazać. Sprawiedliwość i wspinałomyślność, pierwsze są cnoty rządzących narodami; te znalazły miejsce w sercu Konsula; zapomniał więc iż Elektor był kiedy nieprzyjacielem RPtey; nie pozwolił upaść krajowi osłabionemu, zagrożonemu, którego całość zabezpieczyła gwarancya Mocarstw chcących zachować równowagę w Niemczech. Bo jeżeli dla spokojności całej Europy trzeba koniecznie, ażeby dom Austriacki był wielkim i potężnym; dobro Rzeczy Niemieckiej wymaga, żeby Bawarya w całości zostając, wolną była od wszelkich niażdżów na czas przyszły.

Cóżby się stało z Rzeszą Niemiecką, gdyby wchodzący do iey składu Xiążęta możniejsi niepodległemi bydz przestawali? Honor związku starożytnego czyliby nie cierpiał na poniżeniu Elektora Bawarskiego, którego familia tak chwalebnie od wieków usiłowała zbudować i utrzymać Konstytucyą narodu. Nie podobno więc było przyjąć w Paryżu propozycje dworu Wiedeńskiego; nie lepiej zostały przyjęte na innych miejscach, gdzie rozsądna polityka, słusność, krwi związek potężnie zalegał interes Elektorów. Nic nie zprawiwszy u pośredników dom Austriacki, w Munich nowe negocjacje otworzył. Wynurzył tajemnicę Elektor Mocarstwom zprzymierzonym; oświadczył troskliwość względem swiego losu. Pośrednicy nakoniec uznali potrzebę połączenia sił i zabiegów na ochronę dziedzicznych Xiążąt, wykonanie 7 artykułu Lunewilskiego traktatu, i zachowanie Domu pierwszym w Niemczech równego. Z tych względów Posel Francuzki oświadcza Deputacyi, że kraie dziedziczne Elektora Bawarskiego, i te które dla niego w nagrodę ztraconych przeznaczono, potrzebne do zachowania równowagi w Niemczech, zostają pod protekcyą Mocarstw zprzymierzonych; Pierwszy Konsul z osoby swojej nie pozwoli, ażeby ważne miasto Passau przez Austriaków zatrzymane było; nie zcierpi, ażeby najmniejsza cząstka Bawarskich dzierżaw na prawym brzegu Inn rzeki przeszła pod panowanie Cesarza; bo tym sposobem Bawarya postradałaby niepodległość swoją, a woyska Austriackie mogłyby się łatwo przybliżyć do stolicy Munich. Naostatek Posel RPtey powinien przed deputacyą oświadczyć żal Konsula pierwszego, iż negocjacje tajemne, które takimi bydz zawsze miały, rozgłosić musiał. Ale do tego postępkuniewolony został potrzebą obrony sprawiedliwej, oczyszczenia się z zarzutów uczynionych w reskrypcie przez Posła Czeskiego podanym, i chęcią zachowania dobrej o sobie opinii i szacunku Niemców walecznych i rzetelnych. d. 13 Września.

z Paryżą 17. Września.

Los Piemontu nakoniec rozstrzygniony; ustaie wątpliwość wszelka; Senat d. 24 Fructidor wysłuchawszy Oratorów od Konsula przystających, po dojrzałey uwadze dał wyrok pamiętny wcielenia tego kraju do RPtey w następujących słowach. 1. Departamenta Po, Doire, Marengo, Sezia, Stura, Tanaro, przyłączone są do Francyi. 2. Departament Po mieć będzie 4 Deputatów w zgromadzeniu prawodawczém; Marengo 3, Doire 2, Sezia 2, Stura 3, Tanaro 3; tak więc ogółem będzie Prawodawców 318. 3. artykuł przepisuie jakim porządkiem Deputatów

odmieniać trzeba, co już przepisano dla innych Departamentów RPtey, dzieląc one na class 5-4. Miasto Turin policzone będzie między główne miasta RPtey, których Mairowie obecni bydz mają przysiędze nakazaney obywatelowi, co zostanie następcą Konsula pierwszego; takich miast będzie teraz 25. Podpisał ten wyrok Prezydujący w Senacie Konsul Cambacerés.

Wkrótce potem pierwszy Konsul doniósł Senatowi, że według przepisów konstytucyi dopełniać zaczyna liczbę Senatorów, których 120 bydz powinno, wybierając do niego obywatelów: Abrial, Fouché, Dubelloy, Aboville, Roederer. Abrial długo zasiadał w trybunale kassacyjnym; enota i praca wyniosły go na urząd Ministra sprawiedliwości, na którym sprawując się przyzwoiwie, ziednał Konsula i narodu szacunek. Fouché pilnym i pracowitym był Ministrem policyi; do rządu i RPtey niezmięnie przywiązany; gdyby wypadła potrzeba mieć dobrego Ministra policyi, ten będzie naleyplem. Dubelloy od lat 50. Biskup wzór dla duchownych, na pierwszej stolicy przyswieca każdemu cnotą Apostolską i obywatelską. Aboville Generał korpusu inżynierów, znaiomy całej Europie; świetne talenta iego stały się pożytecznemi Amerykanom podczas woyny z Anglią o niepodległość; dziś jest na czele tego korpusu, który Państwa od niażdżów i upadku naydzielniej zasłania. Roederer dystyngwuje się wymową i przezornością w radzie Stanu. Talenta iego, do Ojczyzny przywiązanie pożyteczniejszemi będą krajowi, gdy zasiądzie w Senacie.

Tegoż czasu pierwszy Konsul naznaczył wielkim łędzią narodu i Ministrem sprawiedliwości Konsyliarza Stanu Regnier; Boulay na iego miejscu ma prezydować w Deputacyi dóbr narodowych; Fourcroy zastępując Senatora Roederer, w deputacyi edukacyjnej; Bigot prezyduie w deputacyi prawodawczej; Regnaud w deputacyi interesów wewnętrznych. Lacuée w deputacyi wojennej na miejscu Generała Bruna Ambasadorem wyznaczonemu do Constantinopola. Treillard Ex Dyrektor, Collin Dyrektor celny, Lhaumont Prefekt niższego Renu, Pelet Departamentu Vaucluse, Dauchy Departamentu Aisne, wybrani Konsyliarzami Stanu. — W pałacu inwalidów żyie żołnierz Dumas, lat 111 liczący, chodzi jeszcze o kiuu, zupełną na przytomność, twarz czerstwą, zawsze wesoly. Ociec iego zmarły w tymże pałacu miał lat 116, Striy 114, obydwu nagle pomarli. — Moreau Biskup w Autun, następcą sekularyzowanego dziś Ministra Talleyrand Perigord umarł lat mając więcej 80. Powozał go Buonaparte; on z pierwszych ieden dycezyi swojej duchowieństwo Konstytucyjne i dawniejsze do zgody i jedności nakłonił; w nagrodę miał otrzymać Kardynalską dostojność; już o to Konsul prosił Oyca S. gdy Biskup nagle przeniosł się do wieczności. Arcy Biskup nasz Dubelloy ma wkrótce Kardynałem zostać.

Ministerium policyi u nas zniesione; obowiązki przejdą na Ministra sprawiedliwości. — Na prywatney biesiadzie widzieliśmy niedawno zgromadzonych: Foxa, Lorda Holland, Erskine, Fitzpatrick, Margrabię de Gallo, Generała Moreau, Regnault, Montinorency, i wiele innych osob znacznych, cudzoziemców i krajowych. — Szef Brygady Sebastiani, co przed kilku tygodniami powrócił z Constantinopola, wyjechał z Toulonu do Algeru, dla dokończenia zaczętey z Dejem ugody; inni mówią, że ma ułatwić z Turkami wolną dla nas żeglugę na morzu czarném. — Z Cayenne wiadomość przyszła, że plantacya drzew cynamonoowych, muszkatowych, goździkowych idzie nappomyślniej; w roku terazniejszym spodziewają się mieszkańce zebrać mianowicie goździków bardzo wiele; tamże wprowadzono drzewo dające owoc do chleba imakiem podobny, i wiele innych z Indyi wschodniej i południowego Oceanu. — Rząd nasz zatrudnia się polepszeniem teatrów. Ponieważ

stały się dzielną sprężyną obyczajności, a pisarze dramatyczni tak wiele wpływają do poloru i oświecenia narodowego, zaczawszy od Moliera, który najpierwszym u nas prawodawcą został, pierwszy Konsul zalecił wybranym osobom starać się nietylko o naprawę i utrzymanie będących w stolicy teatrów, ale też myśleć wcześniej o wystawieniu nowych na wzór Ateńskich i Włoskich, iakimi bydź powinny monumenta i budowle wielkiego narodu. Nie dość na tém; rozciąga uwagę na kraj cały, chcąc ażeby po wszystkich miastach RPtey podobne stołecznym teatra były; największą zaś uwagę mieć kazał na wybor i doskonalenie Aktorów, sztuki iakie mają bydź grane; do tey cenzury wyznaczono ludzi uczonych, obyczajnych, zalecając ażeby teatrom Francuzkim wrócili gust, delikatność, moralność, przystość, iakimi są zalecone pisma niesmiertelne Voltaira, i Racina.

W Pondichery umarł człowiek osobliwszy; nie miał wielkiego oświecenia, talentów rzadkich; był magazynowym dozorcą długo na wyspie Francuzkiej. Czyli to był skutek wzroku na podziw bystrego, czy iakim innym sposobem, to pewna, że oznajmował wcześniej o przybyciu okrętów do portu, gdy jeszcze mil 10, 50, 100, 150 nawet odległymi były. Wiele zakładów wygrał; nigdy się nie zawiodł w przeczuciu swoim. Wszystkie urzędy, cała wyspa o tém świadczy; umarł sekretnie nie nauczywszy nikogo. — Dóim Austryacki w nagrodę ztraconey Toskanii domagał się ustąpienia Arcy Xiążęciu Ferdynandowi: Saltzburga, Berchtolsgaden, Passau, Auszpurga, S Ulrich, Kempten, dóbr Biskupich, Opactw w Szwabii 12, miast wolnych 19. Co wszystko uczynić miało kwadratowych mil 348; ludności dusz 588 tysięcy, dochodu rocznego 3 miliony 631 tysięcy złotych ryńskich; gdyby odrzucając projekt przez pośredników podany, Deputacya na to pozwoliła, nie dostawałoby jeszcze Wielkiemu Xiążęciu do zupełney nagrody; mil kwadratowych ziemi 93 dusz 562 tysiące; dochodu 370 tysięcy złotych ryńskich. Trudno będzie żądaniom Austryackim dogodzić; ponieważ pretendowane od nich miasta wolne, Opactwa, Biskupstwa przeznaczane już dla innych Xiążąt Rzeskich. — Były Xiąże Leroche-foucault Liancourt Ministrowi Chaptal na żądanie jego przesłał własne doświadczenia o sadzeniu żyta, pszenicy etc. przez lat kilka powtarzane, za przykładem Angielskich gospodarzów; tym sposobem nierównie mniej wychodzi ziarna iak na pospolity zasiew; zysk nigdy nie był mniejszy iak 80, średni 100, największy 130. W obszernym raporcie pokazał ten światły obywatel, iakich używa narzędzi, iak robotnika mało wychodzi.

W pismach naszych znajdujemy następującą uwagę o dzisiejszym stanie narodu. Zauważa teraz Francya, mówią, nowy skład rządu; obywatel każdy pochwalił odmianę; ukontentowanie z nowości nie takie jest, iakie bywać zwykło w pospolocie, gdy partya jedna nad drugą w kraju wygrywa, nowe robi zamieszania, rozsiewa postrach i trwogę na przeciwnie myślicy, i zemstę otworzy nieubłaganą. Cieszą się dziś Francuzi, zgodnie wszyscy z odzyskanego bezpieczeństwa i pokoju. Od czasu rewolucyi sprawioney przez Konsula za powrotem z Egiptu żadna jeszcze partya głowy nie podniosła, nikt z mieysca ruszonym nie był, gwałtu i niesprawiedliwości nie doznając nikt nie narzekał. Buonaparte nauczył, iak zburzony lud nakłonić do posłuszeństwa prawu, iak zgubionych uszczęśliwić trzeba. Każdy obywatel cnotliwy i rozumny pod rządem nowym nie podobno aby nie widział własnego dobra i pożytku. Największe dobro jest: Francya odzyskała dawne znaczenie i powagę między Europejskimi narodami, odnowiła dawne związki ze wszystkimi, powróciła, iak powiedział głęboko sam Konsul, na łono familii Europejskiej. Leży pośród Europy, jest potężna, może utrzymywać i załę polityczney równowagi; podczas rewolucyi odpadła od wszystkich przywilojów; nikt tey nie ufał, nikt związku nie chciał i nie szukał; rządu sta-

tego nie mieliśmy. Odmieniło się teraz wszystko. Francya którą niedawno blizkie i dalekie narody za burzycielkę miały powszechney spokojności, przeciwną związkowi społecznemu, dając Konsulowi urząd dożywotni, zapobiegając przewiókom i swarom w elekcyach gminnych zwyczajnym, obiecywać może rządowi swojemu trwałość wiekiustą i bezpieczeństwo, iakie mają od wieków narody żyjące pod rządem Monarchicznym.

To sprawiwszy Konsul przystąpił do dzieła trudniejszego i pożyteczniejszego ziomkom w szczególności; chce rządem przezornym i na wszystko bacznym uszczęśliwić wszystkich w pokoiu. Talenta i cnoty odbierają hołd publiczny; nauki rozkrzewione; kunszta, rzemiosła, rękodzieła doskonalic się poczęły; nowe tworzemy. Wynalazków Francuzkich wielkość i pożytek zwałił do kraiu w czasie krótkim tysiące ciekawych cudzoziemców; pałac Konsula napełniają postrojni Xiążęta, Posłowie, ludzie najzacniejsi, mężowie oświeceni z każdego narodu. Chcąc o tém się przekonać, dość było spóyrzeć na ostatnią paradę. Otoczony świetnym gronem Naczelnik rządu Francuzkiego pośród wielu z upodobaniem dystyngował, publicznie uczcił Foxa. Buonaparte i cała z nim RPta cieszy się nieskończenie z oglądania tego męża. Cała jego potęga w rozumie wielkim, siła i dzielność w oświeceniu i wymowie; pobudka do czynów chwalebnych w miłości oyczyzny i ludzkosci. Z temi mąż zacny w każdym czasie był głośno najgorliwszym Aniołem pokoju; Przy pomocy kilku przyjaciół wybranych śmiało zbił nierozumną myśl; wojny z Francją nieśmiertelney; w umysły i serca ludzi zapamiętały h rzucił pracowicie nasiona mądrey polityki, która nakoniec tryumfowała; pokój przywrócił Europie; iak r. 1782 naklonił ziomków do ugody z Ameryką. Gdy dzień pożądany narodom zaisniał, zacny i nieskazitelny obrońca pokoju stał przed obliczem Konsula, który pokój narodom ofiarował, przenosząc tytuł dawcy onego nad zwycięzkie.

Burley mieszkaniac osady S. Domingo, Coszenillę dziką przez żeglarza Thierry z niebezpieczeństwem utraty życia zprowadzoną rozmnożył szczęśliwie: przed kilku laty farbowana z niey chorągiew odebrała Konwencya narodowa; dziś nowe i większe zrobiono doświadczenie; pierwszy Konsul przyjął ofiarowaną sobie sztukę sukna przedniego na mundur; farba ni czém się nie różni w dobroci i świetności od Coszenilli prawdziwey. — W Departamencie Aisne niedaleko Lahon znalezione minę bogatą bursztynu w najpiękniejszym kolorze.

z Londynu 14. Września.

Stratton pełnomocnik Angielski w Constantiopolu przysłał notę urzędownie jemu podaną przez Reis Effendego d. 29. Lipca, w której wyraża, iż okręta nasze gdy żeglować zechcą po morzu czarném, będą przyjmowane tym sposobem, iak innych narodów Porcie przyjaznych. — Graf S. Martin Poseł Wiktora Emmanuela nowego Króla Sardynii miał audyencyą u Króla Jmci, prezentowany przez Lorda Hawkesbury. Politycy już zgadywać przestali, iaką nagrodę za Państwo utracone otrzyma nieśczęśliwy Monarcha. — W S. Domingo panują choroby zaraźliwe. Gdy Generał Leclerc armią do wyspy tey wprowadzał, liczył 70. Generałów i Szefów brygady; z tych, iak twierdzą niektórzy, 25. zostało. — Dwór Lisboński zupełnie jest spokojny po wyjeździe Generała Lasnes; spodziewają się Portugalczykowie nowego wkrótce Posła z Paryża. — Lord Whitworth za dni kilka wyjedzie do Francyi; ekwipaże z Dover do Calais przestano; sam nie wrpóź zacnie podróż, aż odbierze wiadomość o przybyciu do Angielskich brzegów Generała Andreossi. — Odnowia się pogłoska, że Otto i Montbert pracują pilnie nad ukończeniem tra-

ktatu handlowego między W. Brytanią i Francją; Ministrowie dzieło mają ukazać Parlamentowi na pierwszych posiedzeniach.—

Od granic Szwajcarskich 25. Września.

Przed kilku dniami Generał Andermat stanął pod Zurich na czele wojska jakie mógł zgromadzić. Gdy prosił do miasta nie chciano, kazał bombardować; i to bomb wrzucili Szwajcarowie; zajął się ogień w kilku miejscach; odpowiedziały armaty walowe. Czekamy dokładniejszych ztamtąd wiadomości; prywatne listy znać dają, że od d. 10 do 14. w Cantonie Zurich mieliśmy wojnę domową. Obywatele kraju całego podzieleni na dwie części; z których jedna miastu, druga rządowi sprzyja RPtey. Naostatek po wielu bitwach i krwi przelaniu, Generał Andermat w okolicy Baden zaciśniony, kapitulacją przyjął, i z rejtą żołnierza odciągnął. W Berne aresztował rząd najwyższy dwóch Deputatów Cantonu Zurich. Tamże d. 9. przybyli posłowie od małych Cantonów. Wątpimy o skutku pomyslnym negocjacyi; podobno Senat i rząd z niemi traktować iż nie zechcą, odebrawszy gońcem z Paryża pomyslną wiadomość, że Konsul Buonaparte ieden tylko u Szwajcarów rząd uznaje; ten jest mocen wezwać ku pomocy wojska Francuzkie na granicach rozłożone, dla utrzymania Konstytucyi.

Od Littgo Wileń: Gubern: Rządu podaie się do wiadomości, iż Maiątek Polezuicki Surwilifzki zwany w Pcie Ofzm: położony, zawierający w sobie podług lustracyi w Ru 1795 uczynioney dużej pici męzkiey 340. oceniony we 21,333 Rubli 30. kopieiek, od jakowey summy należało wnaśzać do skarbu corocznie procentu po 1066. Rubli 65 $\frac{1}{2}$. kopieiek, dochodu lustracyą 1789. Ru wyrachowano 1066. Rubli 05 $\frac{1}{2}$. kop: od którego płaci się do skarbu ośiały 20 grosza 333 rubli 33. kopieyki przez publiczną licytacyą będąc oddany w wieczystą pofsesyą więcey dającemu na prawie takim, na jakim w wszystkie tey natury Dobra zostaią, azatym zyczący sobie wziąć pomieniony Maiątek, aby w terminach niżej wyrażonych, iako to: w 1szym 15. w 2gim 20 a w 3cim i ostatecznym dnia 23. Mscą 8bra Ru idącego 1802. stawali do licytacyi w Izbie Skarbowey Litewskiej Wileń: z dostateczną kaucyą Skarbowi własnych Dóbr swoich, lub za peręką urzędownie poświadczoną o Dobrach w ewikcyą podających się od tych Jurydykcyi w wiedzy których te Dobra zostaią. Mscą 7bra 3 dnia 1802 Ru.

Litewski Grodzieński rząd Gubernski donosi, aby successorowie zmarłego Półkownika Piotra Zaborowskiego dla obięcia pozostałego po nim folwarku Lipowo w Kobryńskim Powiecie, stawali fami, albo przysłali plenipotenta z prawnemi dowodami próbującemi ich sukcesyą, w Kobryńskim Niższym Sądzie Ziemskim na termin prawem przepisany.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się: izby Starozakonny Rubin Wolfowicz, lub krewni jego zgłosili się do Rządu tuteysze-

go dla odebrania wexlu z Rządu Gubernskiego Wołyńskiego przyslanego, który znalezione został po zbiegłym z półku Szlissenburgskiego Muszkaterskiego Soldacie Konstantynie Sidorowie, wspólnie z Pasportem rzeczonemu Wolfowiczowi przez byłego Litewskiego Cywilnego Gubernatora JW. Fryzela w Roku 1799 dnia 14 dnia wydanym na przejazd w Gubernie: Litewską, Mińską, i Wołyńską.

JW. Gubernator Woieny Litewski zarządzący cywilnością Generał Kawaleryi i Kawaler Baroń Beningsen zawiadania, iż z Gabinetu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI przysłała do niego pieniądze dla Wdowy Sekretarzowej Magdaleny Buchowieckey Rubli 25, Szlachcianki Zofii Burniewiczowej Rubli 100, Wdowy Pułkownikowej Zochowej Rubli 300, i Szlachcianki Katarzyny Rawskiej Rubli 50; które ażeby stawały do Wilna fame, lub przysłaly Plenipotentów końcem odebrania takowych pieniędzy ostrzega się.

Mieszkańcy tu w Wilnie od lat kilkunastu JP. Antoni Łożyko Tancmistrz i znający z dawania ciała lekcyów tancowania po konwiktach i pensyach, ma honor donieść, iż zakłada publiczną Szkołę rozmaitych Tanców przy muzyce. Pokoiowych dla obojga pici. W której dawane będą lekcy: Meńwetów, Anglezów, Kadryłów; Alemandów; Matlołów, Fandango; Tamboryno, Walców; Mazurków; Kozaków; Tanców Węgierskich; &c. Porządkiem następującym: w Poniedziałki, Szrody i Piątki, dla Dam od 10 do 12 godziny, a Kawalerom w Wtorki, Czwartki i Soboty, o teyże samey czasu porze. Ktoby zatym sobie zyczył brać takowe lekcy, zechce udać się do mieszkającego w Kamienicy JXX. Piarów, na Ulicy Dominikańskiej pod Nrem 413 położoney, do tegoż JP. Antoniego Łożyki, gdzie o nagrodę umówić się będzie mógł dokładnie. Przy zarekomendowaniu się, ma honor i to donieść, iż od dnia pierwszego miesiąca 8bra roku idącego takowa Szkoła tanców rozpoczętą zostanie. Dat w Wilnie r. 1802. Mca 7bra dnia.

Opuszczone i w ruinę podane; przez Obywateli, w środku miasta Wilna i po przedmieściach Pofsesyę, zmuszaią Magistrat Wileń: ; do wydania przez ninieyszą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst: 1764. Ru postanowionym jest; aby Pofsesyę w mieście Wilnie będące; ruinie podane; za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti być sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego prawa, ogulnie w wszystkich mających w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opieszalność ruinie i spustoszeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty ninieyszey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłasza, iż wszelkie Pofsesyę zruynowane, i Place puste; zajęte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764. Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.